

[Holmberg.]

ministerens stilling på kommunernes bekostning, er jo ganske åbenbart. Vi i venstres vil naturligvis foretage en realistisk bedømmelse, men den svækkelse af amtskommunerne, som vil finde sted, mener vi foreløbig ikke er rigtig. Det er naturligvis rigtigt, at den udvikling, vi er inde i, må give anledning til overvejelser af, om systemet må korrigeres på nogle områder, og det skal også blankt erkendes, at den meget høje refusion til motorveje gør det ubestrideligt, at vi begynder at nærme os begrebet statsveje. Vi vil gerne erkende, at amternes bidrag til motorvejene på de 50.000 kr. kun er en symbolsk betaling. Vor stilling til, hvem der fremover skal være vejejer, er, hvad angår motorveje, endnu ikke helt klar, men dette er jo også bare første behandling; vi kan drøfte det nærmere i udvalget, hvor vi naturligvis også skal høre kommunernes forskellige argumenter ud over det, vi allerede har hørt fra dem.

At de store motorveje skal udbydes i licitation, er for os en selvfølge; lad os så drøfte, om det skal være amterne eller staten, der skal gøre det. Staten råder jo slet ikke over det tekniske mandskab. Ministeren er heller ikke selv helt klar over, hvad han vil eller kan gøre. I § 2, stk. 2, i forslag til lov om hovedlandeveje står der:

„For så vidt angår motorvejsanlæg, kan ministeren enten træffe aftale med ét eller flere amtsråd eller andre kommunale myndigheder om, at anlæggets projektering forestås af vedkommende kommunale vejvæsen eller flere kommunale vejvæsenere i forening, eller selv lade projekteringen udføre. Det samme gælder med hensyn til anlægsarbejdernes udførelse.“

Det er, som om der er så mange muligheder, og der er som sagt ingen tvivl om, at staten mangler teknisk bistand.

Inden vi skal have disse lovforslag til videre behandling i salen, skal vi nok træffe vor beslutning, men det fremgår jo ganske tydeligt af den paragraf, som jeg lige har citeret, at ministeren selv er lidt tvivlende. Mon ikke sandheden ganske enkelt er den, som jeg nævnte før, at staten ikke kan gøre det selv uden hjælp fra amterne, ikke foreløbig da?

Vi har den indstilling inden for mit parti, at vi tydeligt skelner mellem motorveje og

de nuværende hovedlandeveje og amtsveje. Vi erkender, at motorvejene får en karakter og en mission, som slet ikke kan sammenlignes med amtsvejenes. Derfor kan jeg allerede nu sige: lad os drøfte motorveje; men det er også klart, at vi samtidig finder det rigtigt at sige: hold fingrene væk fra amtsvejene! Hvis ministeren vil gennemføre lovforslaget, som det er fremsat, og vil gennemføre de samme regler for hovedlandeveje og amtsveje som for motorveje — altså landeveje, som stort set ligger der og er administreret godt — så vil forslaget møde modstand fra venstres side.

Så til slut kun dette: vi kan fra venstres side ganske tilslutte os, at bygning af broer og store veje, herunder naturligvis motorveje, skal ske på grundlag af en helhedsplanlægning og ved særlige love, og at det naturligvis også skal ske i det tempo, som regeringen og folketinget ud fra en samlet bedømmelse af landets økonomi finder nødvendigt og forsvarligt. Men det behøver vi for øvrigt ingen ny lov om, for det samme kan jo udledes af de love, vi fik for 5 år siden.

Vi tilsiger naturligvis velvillig udvalgsbehandling af alle problemerne.

Asger Jensen: Der kan ikke herske tvivl om, at vi bør være forberedt på en betydelig forøgelse af landevejstrafikken. Til trods for den store motorbeskatning, vi har her i landet, er antallet af motorkøretøjer i vældig stigning, og det kan med nogenlunde sikkerhed forudses, at forøgelsen vil fortsætte. Stigningen i antallet af motorkøretøjer og deres udnyttelse vil komme til at stille krav til veje og broer, som man for blot få år siden ikke med sikkerhed kunne forudse.

Selv om det ikke er så mange år siden, folketinget vedtog lovene om bestyrelsen af vejene og tilskuddet til dem, så skal der ikke fra min side lyde bebrejdelser til den højtærede minister for offentlige arbejder, fordi han på ny giver folketinget lejlighed til at tage stilling til, hvorledes motorveje og hovedveje bedst lader sig administrere.

Der har fra konservativ side gentagne gange her i tinget været rejst tvivl om, hvorvidt det var rigtigt, at store vejprojekter blev fastlagt og bevilget uden om folketinget. Ved tilskudsloven af 1958 blev der ændret på den bevillingspraksis, der havde